

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 6

August 1978

14. årgang

JEG VIL LÆGE DERES FRAFALL, VIL ELSKE DEM AV ET VILLIG HJERTE, THI MIN VREDE HAR VENDT SEG FRA DEM (Hos. 14, 5)

Det er en velsignet trøst for et syndig menneske, at Gud sier og mener dette. *Der er ingen lukket dør til hans hjerte.* Når vi kommer, er han villig, om det er sent som Nikodemus eller tidlig som David. Med de sværeste synder på samvittigheten, eller med et dypt sjælespørsmål, som vi ikke selv kan forklare oss.

Med et hjerte knust av sorg eller fylt av tvil. Om så alle misforstår og forsmår oss, hos ham er vilje og forståelse. Også i dag er det hans mat å gi en synder livets vann.

Dette er ikke alltid lett å tro for forvente mennesker, men likevel er det sant. Vi vil så ofte dømme Gud etter våre følelser, og så glemmer vi at han elsker villig.

Om vi er kolde eller varme, svake eller sterke, enten vi har mye eller lite kjærlighet til ham, han elsker likevel. Thi deri består Guds kjærlighet, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til en forsoning for våre synder.

Ingen mor elsker, fordi barnet elsker, men fordi det er hennes vesen å elske.

Hvor mye mere er ikke dette sant når det gjelder Gud?

Så legg deg trygt til denne barm, trette, tvilende og svake menneske. Du er alltid velkommen, aldri misforstått. Du velsignede hjertelag!

Så legger jeg meg da trygt i din favn, og jeg har fred.

«Jesus I når jeg synet ned
i de dype grunner senker,
på din store kjærlighet
til meg, arme synder, tenker,
o, da bliver jeg så glad,
som jeg snart i himlen sat.

Ludvik Hope

Frigjort fra synden og døden

AV Øivind Andersen

I Romerbrevet 8, 2 leser vi: «For livets Ånds lov har i Kristus Jesus frigjort meg fra syndens og dødens lov.» Amen.

Ordet lov er brukt om det vi kaller for tingenes tilstand her i dette vers. Det betyr lovmessighet. Det er den lovmessighet her i verden at synden og døden hersker over menneskene. Over alt utenom Jesus Kristus hersker døden. Vi leser også om det i kap. 5, at døden hersket fra Adam til Moses, og den hersker fremdeles utenom Kristus. Døden utfolder et herredømme, en makt som alle mennesker er undergitt og intet menneske kan fri seg fra. Den kom inn i verden med Adams fall.

Død, hva betyr det egentlig? Vi tenker da umiddelbart på den legemlige død, men død betyr egentlig en eksistens adskilt fra Gud. Den eksistens, den utvikler seg på flere stader. Vi taler om den åndelige død, den legemlige død og den evige død. Alle mennesker som ikke lever med Gud, de lever jo borte fra ham og de er døde i sine synder og overtredelser. Og døden hersker altså i hele menneskeheden. Det kan vi best se av den kjennsgjerning at jo lenger mennesket er kommet i å utfolde sin makt over naturen, jo lenger det kommer i teknikk og denslags fremskritt, desto vanskeligere og farligere blir det å være menneske her i verden.

Det som skulle være til velsignelse og hjelp for menneskene, det at menneskene kan nyttiggjøre seg naturlovene, det skaper krigsfare, undertrykkelse, maktmissbruk, urettfærdig fordeling av denne verdens goder, og meget annet ondt. Og det er ingen makt som kan stå imot dette. Det er altså døden som hersker over menneskene.

Og det verste er jo det, at når den stunden kommer da mennesket skal gå ut av denne

verden og blir adskilt fra legemet, så går det til dødsriket. Det er det sted hvor de mennesker samles som ikke lever med Gud. I dødsriket er det stillhet, sier Guds ord, der er det ingen som lover Gud. Det kan du lese om i Salme 115, 17: Hvem vil prise deg i dødsriket, og det er tale om dem som farer ned i dødsrikets stillhet, Du kan også lese om det i Salme 6 og 31, og flere andre steder.

Dette er altså en makt som ingen kan fri seg fra, og den fullbyrdes i den evige død etter dommen.

Dette er det Jesus kom for å frelse oss mennesker fra. Og det som er det store ved evangeliet, at like sikkert som synden har trukket døden med seg, like sikkert trekker Jesu Kristi soning det evige liv med seg. Jesus har seiret over døden. Og det er brukt et underlig uttrykk om det i Guds ord: Han har oppslukt døden til seier. Det betyr egentlig å spise den opp, han har gjort døden til intet.

Den som tror på Jesus, kommer ikke til å dø. I Jesus Kristus er vi frigjort fra dødens herredømme. Den tingenes tilstand i Jesus Kristus er at vi har et evig liv, vi er født av Gud vi som tror på Jesus, vi har en evig rettferdighet for Gud, som gjør at ingen synd blir tilregnet oss, ingen traff mer for synden, for den har Guds Sønn tatt på seg, og all straff for synder har Jesus tatt på seg da han døde for våre synder på korsets tre.

Derfor er vi fri, så sant vi hører evangeliet og tar imot det.

Nå kommer dette budskap om frihet i Kristus og seier over døden, til alle mennesker utover jorden i evangeliet, det kommer også til deg som hører på Norea Radio i denne stund. Mange som hører har vel ikke tatt i mot Jesus, du er undergitt syndens og dø-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde opp av frivillige gaver.
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 5 42 88 75

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tingling, oppseiling, adresseforandring og gaver til bladet.

Red. Amund Lid, tlf. 75 Norheimsund og post 5600 Norheimsund.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon
Form.: Leif Øygarden, 3766 Sannidal
Tlf. Kragerø (036) 83117
Kass.: Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund. Postgiro: 5 68 21 33. Bankgiro:
Vikøy Sparebank 3530.21.00932

det siste vers nemlig 18, så står det: «Men vi skal prise Gud fra nu av og inntil evig tid», og det gjelder alle som tror på Jesus.

Dødsriket er for dem som ikke tror. De som tror på Jesus, er etter den legemlige død borte fra legemet, hjemme hos Herren, sier Guds ord, i tiden før oppstandelsen. De er der hvor Jesus er, de skal få lov å være med Jesus, og allerede her og nå mens vi lever i tiden er vi som tror på Jesus frigjort fra syndens og dødens lov.

Dette er frukten av Jesu Kristi død og oppstandelse, dette er frukten av det som vi feirer i påsken. Det evige liv er gitt oss i ham som vi forkynner, og enhver som hører dette ord uten å avvise det og uten å trekke seg unna det, kommer til å bli frelst gjennem budskapet om Jesus Kristus. Så enkelt er det,

Nå kommer altså dette til deg i dag. Jesus forkynner deg at han har sonet dine synder, at han har seiret over døden i ditt sted, han forkynner deg at de krefter som du ikke rår med og som kalles syndens og dødens lov, de krefter har han overvunnet. Ved å høre og motta ordet om Jesus blir du frigjort fra syndens og dødens lov, du kommer i Kristus, og rekner deg til det som Kristus er og har gjort, og rekner deg ikke lenger etter det du selv er og har gjort.

Ved dette budskap har du evig liv. Det evige liv kommer altså like sikkert med Jesus, som døden kom med sønden, og like sikker som det er død og dom for dem som lever borte fra Jesus, like sikkert er der frigjering fra døden, evig liv og salighet for dem som tror på Jesus.

Hva sier du så til dette? Dette er et budskap å sende ut i denne synden og dødens verden.

Og så er det en ting til, som jeg vil nevne til slutt. Alle de som mottar dette budskap, de blir redskap for det evige livs krefter her i menneskeheten. Hele menneskeheten de ligger jo i mørke, og hele menneskeheten ville

dens lov du som hører dette og ikke har tatt imot Jesus, men det evige liv kommer til deg i dette budskapet. Det evige liv kommer til oss gjennem et ord, et budskap, det er det du skal merke deg. Det kommer til deg gjennem det budskap som vi forkynner deg om ham, som også tok bort dine synder, og ved å høre dette og ta det til deg blir du frigjort fra syndens og dødens lov.

Den som tror på Jesus kommer ikke til å dø. Og Jesus har brukt sterke ord om dette. Vi leser for eksempel om dette i Joh. ev. 11, 24-fg.: «Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, om han enn dør, skal han dog leve, og den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø. Tror du dette?» spør Jesus. Dette er et veldig budskap.

Om vi enn opplever den legemlige død, dør ikke vi i døden som tror på Jesus. De troende kommer ikke i dødsriket! Jeg henviste i sted til Salme 115, 17, hvis du leser

råtnet opp, hvis det ikke var for Guds folk her på jorden. Men Jesus sier om sine troende at de er Jordens salt, og de er verdens lys. De bevarer altså menneskehøeten åndelig talt mot forråtnelse, og de bringer lys inn i dette forferdelige mørke som synden har ført menneskene inn i.

Du som tror på Jesus, du blir medvirkende til dette, fordi du tror på Jesus. Den virkning som går fra Jesus selv, går gjennem oss som tror på ham til våre medmennesker. Hvert

eneste menneske som tror på Jesus er med å motvirke syndens krefter i menneskeheden. Dette skal du tenke på, som tror på Jesus. Jo mer du blir innforlivet i Jesus ved evangeliet, desto større innflytelse får du til alt som er godt og nyttig for Gud og dine medmennesker. Amen.

Avskrift fra lydband etter Den Lutheriske timen i Norea Radio, med løyve fra Norea og Andersen, ved A.L.

Bønnens vanskeligheter

Av Ole Hallesby

«I har ikke, fordi I ikke ber» Jakob 4, 2.

Å be er å lukke sjelen opp for Jesus. Han er og har alt det vi syndere behøver i tid og evighet. «Han er gitt oss til visdom, rettfærdighet, helliggjørelse og forløsning». (1. Kor. 1, 30). Dette gir oss det bibelske overblikk over hensikten med bønnen, den plass og den betydning den har i den guddommelige frelsesordning.

Jesus sa en gang: «Uten meg kan I intet gjøre». (Johs. 15, 5). Og han forsto hvor bokstavelig sant det ordet er, at vi er helt hjelpe-løse uten ham. Men samtidig sa han: «Be og I skal få» alt dere trenger og mer til!

Og han ble ikke trett av å lokke, tilskynde, oppmunstre, formane, ja befale oss å be. Bibelens mange og forskjellige oppfordringer til å be kaster i det hele et merkelig lys over bønnen. Og viser oss at bønnen er pulsslaget i det frelseste menneskes liv.

La meg sitere her et par av de nådige oppfordringer til å be som Gud retter til oss: «Be så skal eder gis, let så skal I finne, bank på så skal det lukkes opp for eder. For hver den som ber han får, og den som leter han finner, og den som banker på, for ham skal der lukkes opp. Eller hvilket menneske iblant

eder er det vel som vil gi sin sønn en sten når han ber om brød, eller gi ham en orm, når han ber om en fisk? Dersom da I som er onde vet å gi eders barn gode gaver, hvor meget mer skal da eders far i himmelen gi dem gode gaver som ber ham!» (Matt. 7, 7-11.)

«Dersom I blir i meg, og mine ord blir i eder, da be om hva I vil, og I skal få det». (Johs. 15, 7.)

«Vær ikke bekymret for noe, men la i alle ting eders begjæringer komme frem for Gud i påkallelse og bønn med takksigelse». (Fil. 4, 6).

Bare disse tre ord fra Skriften synes jeg er nok til å vise Jesu mening med bønnen. Og skulle jeg nå med mine ord prøve å uttrykke denne, da ville jeg si det omrent slik: Jesus går hen til synderen, vekker ham opp av syndens sovn, omvender ham, tilgir ham alle hans synder og gjør ham til sitt barn. Så tar han denne synders hånd og legger I sin sterke, gjennemborede hånd og sier: «Nå vil jeg gå med deg hele veien, inntil jeg har deg hjemme i himmelriket. Og kommer du i nød og vanskelighet, så bare tal til meg. Jeg skal gi deg, uten å bebreide deg, alt det du tren-

ger og mer til, hver dag og hver natt så lenge du lever».

Min venn, tror ikke du også at det var dette Jesus egentlig mente da han gav oss bønnen?

Det var slik vi skulle bruke den. Og det var slik han ville gi svar på vår bønn med sin nådige og rike bønnhørelse. Bønnen skulle være middelet som gjør at jeg uavslatelig skulle få alt det jeg trenger, og derfor min daglige hjelp, min daglige trøst, min daglige glede, mitt livs rike og uuttømmelige lykkekilde.

Men derfor blir det innlysende at Guds barn ikke kan gjøre Jesus noen større sorg enn å forsømme bønnen. For da kobles forbindelsen med Frelseren ut, og det indre liv er dømt til å visne og forkrobes, slik som tilfellet er med de aller fleste av oss. Hos mange blir bønnen forsømt i en slik grad at kristenlivet langsomt dør ut.

Jeg synes derfor at jeg kan høre noe av den bitre sorg som klinger ut fra Guds hjerte når han er nødt til å si til oss: «I har ikke, fordi I ikke ber». (Jakob 4, 2).

Han har alt hva vi trenger, og det er ikke noe han heller vil enn å gi oss sine gaver. Men vi ber ikke. Vi har ikke tid, sier vi. Eller vi glemmer å be. Og følgen er at vi går omkring i våre hjem og i de helliges samfunn som åndelige krøplinger og vanskapninger, åndelig utsultet og uttærer så vi knapt har kraft til å stå på våre ben, langt mindre til å stri mot synden og å tjene Herren.

Jeg har syndet mye imot min nådige Gud etter min omvendelse og gjort ham mye sorg i alle disse år jeg nå har levd med ham. Men jeg ser det slik at den største synd jeg har begått etter min omvendelse, den største sorg jeg har gjort min Gud, det er ved min bønn, ved min forsømmelse i bønn. For denne forsømmelse er jo årsaken til alle mine øvrige forsyndelser og forsømmelser.

De utallige anledninger til å be som jeg ikke har brukt, de mange bønnhørelser som var tiltenkt meg, om jeg bare hadde bedt, de

blir en sterkere og sterkere anklage mot meg, jo mer jeg får se inn i bønnens hellige verden.

Anstrengelse og skuffelse i bønn.

Hvorfor lykkes bønnen så dårlig for de aller fleste av oss?

Det har jeg vel studert på, nesten i hele den tid jeg ved Guds nåde har fått bruke bønnen. Jeg tror at vi uten pruting skal tilstå for oss selv og hverandre at bønnen er vanskelig for oss. Og vanskeligheten ligger i selve *bruken* av bønnen. Det er selve den ting å be, å utføre bønnen som er så vanskelig for oss. Den kjennes som en *anstrengelse*.

At det naturlige menneske synes bønnen er en anstrengelse, er nå ikke det minste merkelig. Det kan jo «ikke ta imot det som hører Guds Ånd til, for det er ham en dårskap». (1. Kor. 2, 14. «Kjødets attrå er fiendskap mot Gud». (Rom. 8, 7).

Det naturlige menneske kan nok føle trang til å be, f. eks. når det er i nød, eller når det på et eller annet vis er i religiøs stemning. Men den regelmessige og daglige bønn kan han aldri forlike seg med. Han kjenner det som en uriktelighet at Gud er så nøyne på dette med bønn.

Han kommer med mange grunner for at han ikke utfører fullt så mange bønner som de fleste prester og predikanter forlanger. Han sier til seg selv: Vårherre kan jo ikke vente at et friskt, arbeidsdyktigt menneske, skal tilbringe så mye av sin kostbare tid med å be. Særlig i vår moderne tid da det er så travelt for alle. Er det også ikke en katolsk tanke dette med de *foldede hender*? Setter ikke Vårherre mere pris på de *arbeidende hender*?

Det naturlige menneske ser på bønnen som en tung byrde. En byrde som de fleste naturlige mennesker lar helt ligge. Andre tar den opp, de ber litt hver dag til Vårherre. Men de føler det som en meget tung byrde og gjør det utelukkende fordi Vårherre er så nøyne på

dette og endelig vil ha det slik.

At dette er det naturlige menneskes syn på bønn, forunder oss ikke.

Derimot kan det ikke annet enn undre oss at vi finner så mye av dette syn igjen hos troende mennesker, i allfall hos mange av oss.

Ved omvendelsen ledes vi inn i et inderlig og flittig bønneliv. Bønnestundene er dagens høytidsstunder. Men etter kortere eller lengre tid begynner bønnen å bli vanskeligere. Den blir tung og anstrengende. En redelig sjel fortsetter flittig og trofast å be. Men han må ofte tvinge seg selv til å ta slike sille stunder. Bønnen som var den benådende sjels frie, glade, takknemlige omgang med Gud, begynner å bli pliktarbeide som utføres med mer eller mindre nøyaktighet, alt etter enhver karakter og viljestyrke.

Jo mer anstrengende bønnen blir, jo lettere forsømmes den. Og så kommer de ulykkelige følger, ikke straks, men derfor like sikkert: det verdslige sinn, som kjenner seg mer og mer fremmed hos Gud og derfor har mindre og mindre å tale med ham om. Dermed kommer den uvillige ånd som stadig finner påskudd til å forsømme bønnen, og finner likså mange unnskyldninger etterpå, når man har forsømt bønnen.

Det indre liv begynner å svekkes. En kjenner ikke lenger syndens smerte, for den legges ikke lenger frem for Gud i redelig bekjennelse. Og følgen av det er igjen at en ikke lenger ser klart hva som er synd og hva ikke. Nå kjemper en mot synden, vesentlig på samme måte som det verdslige menneske — en kjemper mot synder som har særlig farlige følger.

Men man ønsker ikke å miste sitt renome som kristen. Og derfor prøver man i det lengste å skjule det verdslige sinn. Både i samtal og i felles bønn fristes en til å bruke ord som er uten indre sannhet for en selv. Tomme ord og et uekte vesen legger seg kvelende over den lille rest av bønneliv som ennå finnes tilbake i hjertet.

Alt dette og mye mer er følgene av at bønnelivet svekkes. Og slik går det med så mange troende.

Disse mine egne og andres sørgetlige erfaringer fra bønnelivet har gitt meg mye å tanke på. Og nå vil jeg nevne noen av disse tanker.

Jeg har spurt meg selv om ikke de fleste av våre vanskeligheter med bønnen beror på at vi bruker den feilaktig. Bønnen er et fint og ømtålig instrument. Å bruke dette instrument riktig er en stor kunst, en hellig kunst. Det gis vel ingen menneskelig kunst som når opp mot den kunst å be.

De andre kunstarter krever store medfødde evner, store kunnskaper og mange penger til å dekke en lang og kostbar utdannelse. Med bønnens kunst er det heldigvis ikke slik. Den krever hverken store medfødde evner eller mange kunnskaper, heller ikke penger. Selv den minste begavelse, den mest ulærde og fattigste kan øve bønnens hellige kunst.

Men også bønnens kunst stiller sine krav. Det er vesentlig disse to: øvelse og utholdenhets. Uten øvelse vil ingen kristen oppnå å bli en virkelig bønnens mann eller kvinne. Og øvelsen oppnås ikke uten utholdenhets.

De såre og skuffende erfaringene i bønnen jeg har nevnt i det foregående, er sikkert for de aller fleste av oss nødvendige, i allfall unngåelige som ledd i den selvstendige erfaring vi må vinne innenfor bønnelivet. De utgjør visst en del av den øvelse som danner forutsetningen for ethvert utviklet bønneliv.

Derfor mener jeg at vi ikke skal se altfor mørkt på disse smertefulle erfaringene. De er sikkert nyttigere for oss enn vi aner i den tid da vi gjennomgår dem.

Men skal dette bli til gagn for oss, så gjelder det for det første at vi blir i sannheten og ikke begynner å fuske, dvs. å unnskydde og forsøre vårt daglige bønneliv. Vi må innrømme vår avmakt i bønn, innrømme at vi her står overfor en oppgave som helt overgår

våre krefter.

Det å bevege seg i bønnen som i sitt element, det å være daglig med en villig ånd, med glede, med takk og tilbedelse, det er noe som ligger langt over våre menneskelige evner og krefter. Til det kreves daglig et mektig under av Gud. Og underet består i at vi får *bønnens ånd*.

Ja, bønnens ånd kan lære oss å være. Gjennom Ordet og den daglige bruk i bønnen gir han os den øvelse og hellige innsikt i bønnen liv og lover som virkelig gjør oss til bønnens menn og kvinner.

Litt etter litt overbeviser han oss ut fra Ordet om de feil vi har begått i vår bruk av bønnen. Han viser oss at det er disse feil som har gjort at bønnen ble så anstrengende for oss. Og så viser han oss hva bønnens egentlige mening er, og hvordan den brukes. Og så får vi litt etter litt øvelsen.

Det er her nøyaktig som med ethvert annet arbeidsredskap vi bruker. Det faller tungt for oss så lenge vi bruker det på en feilaktig måte. Og nytten av det blir jo også tilsvarende liten. Jeg tenker meg f.eks. at et menneske for første gang fikk fatt i en spade og begynte å bruke den så godt han forstad, men satte den opp ned. Jeg tenker han ville si etter å ha arbeidet en stund: «Det er anstrengende å bruke en spade, og det er jo ikke nettopp så mye en får utrette med den».

Det gis lover for alt liv. Hvor disse lovene

følges, der blir livet sunt og sterkt, det leveres lett, og det bærer rik frukt.

Også bønnelivet har sine lover. Bryter vi disse lover, bruker vi bønnen i strid med bønnelivets vesen og ide, da blir det både tungt og resultatløst for oss. Men finner vi og følger vi lovene for bønnelivet de lover som Gud selv har gitt da han gav oss bønnen, da vil vårt bønneliv bli normalt og sunt. Og det vil bære en frukt som vil være oss en stadig ny apell til bønn,

Når bønnen for så mange av oss faller anstrengende, så er det fodi vi bruker den feilaktig. Og derfor får vi ikke utbytte av den i forhold til anstrengelsen. Her rører vi sikkert ved kliden til den bønnetretthet som legger seg over så mange som ber.

En sier til seg selv: Hva utretter min bønn? Det skjer ikke noe i mitt liv som følge av min bønn, hverken i mitt indre liv eller i mitt ytre liv. Je g ser nok i Skriften at uten bønn er det umulig å være en kristen, så jeg må nok fortsette å være. Men at jeg utretter noe ved min bønn, det er umulig å skjonne».

I slike tider blir den som ber redelig, moden for den undervisning som bønnens ånd så gjerne vil gi oss i bønnens hellige kunst. Og i neste nummer av bladet skal vi nevne noen av de alminneligste feil vi gjør når vi bruker bønnen, feil som Ånden gjennem Ordet overbeviser oss om.

Fra bønnens verden

Religiøs — frelst av nåde

(Galat. 2, 19-21)

Ikkje så sjeldan kan ein høyra at det blir sagt om eit menneske: Han eller ho er blitt religiøs. Og med det kan ein forstå at dei meir ner å gi uttrykk for at vedkomande er blitt ein kristen, blitt truande eller frelst som andre uttrykkjer det.

Men Bibelen viser at det er stor skilnad

på å vera eit religiøst menneske, og på det å vera eit Guds barn som er frelst av nåde. Skilnaden er stor som millom dag og natt, lys og mørke, frelse og fortaping. Den som trur at det å vera religiøs er det same som å vera ein kristen, han vil ein dag måtta sjå at han har både levt og døyyt i eit stort be-

drag. Let me oss ikkje overbevisa om det av Gud her i nåde - og levetida, vil det vera evig forseint på andre sida av døden.

Ein av sjefienden sine store triks er å leggja ulike meininger i eitt ord, f. eks. religiøs og kristen er eitt og det same.

Då ordet kristen blei brukt første gongen i Antiokia, då blei det brukt som eit skjelsord om dei som trudde på Jesus frå Nasaret, dei som forkynnte at Jesus døydde for våre synder og stod opp til vår rettferd. Seinare gjekk det over til å bli det vanlege namnet på dei som levde i trua på Jesus Kristus. Å bruka det namnet på ein rett-truande og religiøs jøde ville vera ærekrenkjande.

Men i vår tid er det blitt eitt fellesnamn på både truande og religiøse menneske. Ein gong fekk eg ein ny tenestegut, og kom ein dag til å spryja han: Er det mange kristne på din heimstad? Han tenkte seg om ei stund før han svara: Nei ikkje slike som du meiner med kristne, kanskje læraren. Men me er nå kristne me andre og, la han til.

Og etter den vanlege tyding av ordet kristen idag, så hadde guten rett. Det finst ikkje mange menneske i vårt folk som ikkje vil vera kristne, og som ikkje kallar seg kristne i vår tid. Men grunnen for å vedkjenna seg det namnet, den er høgst ulik. Noken har ein einaste grunn for å vedkjenna seg kristennamnet, og det er **Jesus Kristus** og han krossfest. For dei er Jesus og evangeliet om han blitt til frelse, men også til vanæra og ringeakt. Andre grunnar det på si tru og liv og gjerning som kristne menneske, samstundes som dei i hjarta er motstandarar av det dårskapens evangelium som blir forkjent. Dei har ein frilynd, frigjort og meir fornuftig og menneskeleg kristendom.

Men går me til Bibelen vil me snart sjå at der finst berre ein vei til frelse, og det er Jesus Kristus og hans verk og gjerning for oss. Me vil snart sjå at i Guds auga er det stor skilnad på å vera religiøs, og frelst av

nåde ved trua på Jesus Kristus. Bibelen gir oss eitt sant og rett biletet både av den religiøse og den sanne truande kristne. Her tel ikkje menneskelege tankar eller meininger, berre Guds ord åleine. La oss ei litat stund be Gud ved sitt ord å kasta lys over denne så livsviktige saka.

Ålmen-religiøsitet

Religiøsitet er det naturlege menneske sin veg å søkja Gud på, å leva med Gud på, og å tena Gud ved. Den blir ofte kalla for Ålmen-religiøsitet, og det kjem av at den er vanleg og når dei fleste menneske — den er ålmen. Men den blir praktisert på mange ulike vis, som meir eller mindre liknar kristendom.

I Rom. 10 gir Paulus dei det vitnemålet at dei er nidkjære for Gud, men likevel er dei ikkje frelse. Ein ting er alle religiøse like i: Dei kjenner ikkje Guds rettferd, difor strevar dei med å grunna si eiga rettferd. Og denne rettferda søker dei å nå med sine gjerningar, slike gjerningar som å ta avstand frå synda og fylgja Guds lov og ord, ved å be til Gud, lesa Guds ord, gå til kyrkje og bedehus, tena Gud ved sine gjerningar, ved sine gåver, ved å omleggja og forbetra sitt liv osv. Og dette er alt saman gode ting, som alle menneske burde gjera og leva i. Men det er når hjarta set si lit til slike ting, når det gjeld vår frelse og salighet, at det blir galt. Når du gjer det for å bli ein kristen eller for å vera og leva som ein kristen.

Andre ser at dette er ikkje nok, det må ein omvendelse til, dei må vitna om Gund, og vera med i han gjerning på jorda, og leva slik at dei ikkje blir til skam for det namnet dei vedkjänner seg. Dette har mange gjennemgått, og dei strevar med seg sjølv for å få til å tru, for å bli åndeleg, for å vera slik at Gud kan anerkjenna meg som sin, for at han kan bruka meg i si tenesta osv.

Her er det mange som stirr og lid, utan at

dei forstår at det er det naturlege menneske dei strevar med å få til å bli og leva som ein kristen. Ein har sagt at du kan læra ein apekatt til å leva og føra seg som eit menneske, men ved det blir han aldri menneske, han vil likevel alltid forbli ein apekatt.

Slik er det også med eit menneske, om me lærer å oppføra oss som ein kristen og leva på same vis som ein kristen, så vil me likevel vera eit naturlegt menneske som er utan håp og utan Gud i verda.

Andre er gripne av den humanistiske ånd og tankegang. Dei legg vinn på å bli gode og aktverdige menneske, som held nede og tek avstand frå det vonde i og omkring oss menneske og halda fast på det dei meinar er godt. Dei legg vinn på nestekjærleik, og kan vera nidskjære i humanistisk arbeid i dei mange humanistiske lag som arbeider for gode formål til hjelp for dei som treng det, både i vårt eige folk og for andre underutvikla folk. Dette er alt saman godt og prisverdig. Det som er galt her, det er at hjarta vil rekna med og setja si lit til slike ing til frelse og salighet hjå Gud. Og det verste er at denne ånd og tankegang har snike seg inn i mykje av den kristne forkynning, slik at der blir forkrynt eit «kjærleikens evangelium», eit nestekjærleikens evangelium mot dei underutvikla og lidande folk, som trengjer unna og kjem i staden for det gamle krossens evangelium, som er ein støyt og ein dårskap for det naturlege menneske, men ei Guds kraft til frelse for kvar den som trur det.

Her synest eg å høyra korleis di ånd og din tanke reiser seg til protest, og du synest det må vera måte på svartsyn og dømesjuke — tenk synast at slike gode og nødvendige ting er galt. Nei, det er godt alt saman når det gjeld livet her på jorda, og du må hjelpa og gjera godt alt det du maktar.

Eg skriv ikkje for å motarbeida at menneske gjer godt, men for å åtvara deg mot åtru at dette tel med når det gjeld di frelse og

salighet. Dine gjerningar kan aldri bli fullkomne, det vil alltid kleba synd ved dei beste, og Guds ord seier klart: «Den som held seg til gjerningar, han er under forbanninga.»

Du skal leggja merke til at dei religiøse jødane, midt i sine gode gjerningar og nidskjærhet for Gud og hans lov og ord og tenesta, så hadde dei eit hjarta og ei ånd som sto imot Jesus og den Heilage Ande. Les du om Paulus før han blei frelst, vil du finna eit godt døme på det. Den same ånd og det same sinn vil du også finna og møta hjå dei almen-religiøse og humanistiske menneske i vår tid. Bibelens Jesus og korsets evangelium kjenner dei ikkje og treng dei ikkje om. Dei har ein annan Gud, ein annan Jesus, og eit anna evangelium enn det Bibelen lærer og forkynner, som er laga i mennesketanken og høver for det naturlege menneske.

Det som gjer religiøsitet og humanismen så farleg i vår tid, det er at dens ånd og tankegang er så innblanda og godteken i mykje av den kristne forkynninga i kyrkje og bedehus. Når menneskeleg kjærleik — humanistisk kjærleik — blir blanda inn, sidestilt, for ikkje å seia sett i staden for, Guds kjærleik i Kristus Jesus, den som Gud viste då Kristus døydde på krossen til fastsett tid for ugudlege, då blir det eit falskt evangelium som ikkje kan gjera syndarar salige. Her trur eg me rører ved årsaka til at evangeliet og forkynninga har mist si kraft, og årsaka til fråfallet og at vårt folk rotnar i synd. Me er blitt eit religiøst folk, som lever i synd og fråfall frå Jesus og Bibelens sanne og frelsande evangelium.

Frelst av nåde

Kva er det så som skil den som er frelst og lever i nåden, frå den religiøse? Det vitnar Paulus om f. eks. i Galat. 2. og 3. kap.:

«Men då me skyna at eit menneske ikkje vert rettferdigjort av lovgjerninger, men ved

tru på Kristus Jesus, så trudde me og på Kristus Jesus, så me kunne verta rettferdig gjorde av tru på Kristus og ikkje ved lovgjerningar, for ved lovgjerningar vert ikkje kjøt (menneske) rettferdigjort (Gal. 2, 16).

Vidare vitnar Paulus i Galat. 2, 19-21 : «For eg er ved lova død for lova, så eg kan leva for Gud. Eg er krossfest med Kristus, eg lever ikkje sjølv meir, men Kristus lever i meg, og det livet eg nå lever i kjøtet, det lever eg i trua på Guds Son, som elskar meg og gav seg sjølv for meg. Eg aktar ikkje Guds nåde for inkje, for dersom Guds nåde er å vinna ved lova, så døydde Kristus utan grunn».

Her viser Gud oss at om ein openberr syndar eller ein religiøs syndar skal bli frelst og leva med og for Gud, så me «ved lova døy for lova».

Korleis går det til? Med Paulus gjekk det slik til: Han levde ei tid utan lov, og då var synda død, vitnar han sjølv. Det vil ikkje seia at han ikkje kjende og kunne Guds lov, for denne kunne han utanått og levde etter den slik at han kunne vitna at hans liv var «etter lova ulastande». Men Jesus frå Nasaret kunne han ikkje med, for han blei ein dom over hans tru, kristenliv og teneste for Gud, så han hata og forfylgde dei som forkynte han og hans evangelium. Men så møtte han Jesus, og kom inn i lyset frå himmelen, og der fekk han sjå fleire ting han ikkje visste før. For det første at alt det han rekna med og sette si lit til, det hadde ingen verdi inne for Gud. Det at han var omskåren den åttande dagen, hørde til Guds folk, hadde levt og tent Gud som dei, i kristensyn var han av dei som aller strengast levde etter Guds ord og lov, og i ihuge var han av dei som kjempa imot alle som lærde noko han ansåg for urett mot Gud, og han var i rettferd etter lova ulastande. Nå fekk han sjå at alt dette var verdilaust overfor Gud, Gud fann ikkje hans liv og gjerning fullkomne for Gud, det hadde

ikkje meir verd enn skarn. Vidare fekk han sjå at når han sto imot og forfylgde dei som trudde på Jesus og forkynte evangeliet om han, då var det Gud han sto imot og forfylgde.

For oss vil dette seia, at om me er døypt, høyrer til dei kristne i det ytre og har eit kristen livssyn, lever eit liv som er i samsvar med Gud ord, og er nidkjær for Gud, for hans ord og sak eller teneste, men har eit hjarta og ei ånd som er imot Jesus, korsets evangelium, og imot dei som trur på Jesus og lever i nåden, då er me ingen ting og det gagnar oss ingen ting. Då er me imot Gud, står han og hans Ånd og Ord imot. Me kan leva i ei kristen bekjenning, men er utanom frelsen og lever under lova og i religiøsiteten.

For det andre fortel Paulus at lova kom og sa : *Du skal ikkje lysta.* Det vil seia at det var ikkje nok at det ytre livet var innretta etter Guds ord, men lysta, begjæret etter synda, verda og dei ting som er i verda, måtte bort frå hjarta. Det er nemleg der rota til synda ligg. Når Paulus tok kampen opp imot lysta eller begjæret, fekk han snart erfara at der var han maktelaus. Då først fekk synda retteleg makt over han, han gjorde det vonde som han ikkje ville, og det gode han ville det gjorde han ikkje. Synda våra han og drap han med det, det han tenkte før skulle bli til liv, det fekk han nå erfara blei hans død. Denne erfaringa tok frå Paulus trua på seg sjølv, hans liv og gjerning for Gud, og han såg at han var ein fortapt syndar — på likefot med «Syndarar og tollarar». Og han spør : *Kven skal fri meg frå denne synda og døden sin lekam?*

Paulus fann svaret : *Gud være takk, ved Kristus Jesus.*

Jesus og evangeliet om han blei Paulus til frelse og redning frå evig død og fortaping. Jesu stedfortredande død og liv, han som døydde til ei soning for Paulus sine synder, levde og sto opp frå dei døde til hans rett-

ferd, blei han til frelse og nytt liv. «Men det som var meg ei vinning, det har eg for Kristi skuld halde for tap, ja, eg held i sanning alt for tap, av di kunnskapen om Kristus Jesus, min Herre, er så mykje meir verd. For hans skuld har eg tapt det alt saman, og eg held det for skarn, så eg kan vinna Kristus og ver ta funnen i han, ikkje med mi rettferd, den som er av lova, men den som ein får ved trua på Kristus, rettferda av Gud på grunn av trua - ». (Fil. 3, 7-9).

Frå den tid blei alt nytt for Paulus, «det gamle er forgange, sjá alt har vorte nytt», vitnar han ein annan stad. Han kom i eit nytt forhold til Jesus, og til dei som trudde på Jesus. Han sto ikkje lenger Jesus imot i hjarta, og forfylgde ikkje lenger dei som trudde på han, men nå vitnar han: «for meg er livet Kristus, og døden ei vinning», nå ville han ikkje vita av noko anna enn Jesus Kristus og han krossfest. Frå nå av forkynte han evangeliet om Jesus, gløynde det som låg bakom og tøygde seg etter det som er fram-anfor, og jaga mot målet til den sigerspris som Gud har kalla oss til der ovanom i Kristus Jesus.

Det som skil millom den religiøse og den freste syndaren, det er hjarta sitt forhold til Jesus. Ofte kan det vera liten forskjell når det gjeld det ytre livet, men den viser seg i ånda og hjarteforholdet til Jesus, evangeliet om hans stedfortredande død på krossen, til Anden og hans overbevisning om synd og nåde, slik me ser det med Paulus før og etter hans frelse.

Før han ved lova hadde opplevt denne død frå lova, kunne han ikkje leva med Gud og for Gud. Før me har mist trua på oss sjølv og vårt liv og gjerning for Gud, mist trua på lovgjerningane som frelsevei, kan ingen av oss bli frelst og leva med Gud. Så lenge du lyder lova, prøver å leva opp til den for å bli frelst, så lenge er du under lova og forbanninga.

Den dag du erfarer denne erkjenning, denne død frå lova, då ser du at du er fortapt, og du spør med Paulus: Kven kan fri meg frå denne dødens lekam?

Redningen er den same for deg som for Paulus: *Jesus Kristus*. Når du lærde å kjen-na han, fekk du sjá at du var krossfest med Kristus, eg lever ikkje sjølv meir. Ein annan stad seier han: «Når ein er død for alle, så er alle døde». Det er eit saligt budskap at denne «dødens lekam» er død med Kristus, Jesus har teke den bort frå Guds åsyn. Den som er død, han er rettferdigjort frå all synd, døden har ikkje lenger velde over han. Men har me døydd med Kristus, så trur me og at me skal leva ved han.

«Men Kristus lever i meg, og det livet eg nå lever i kjøtet, det lever eg i trua på Guds Son, som elskar meg og gav seg sjølv for meg».

Det å vera frelst, det er å leva i Kristus, og då lever Kristus i oss ved sin Ande og sitt evangelium. I Korint. 1, 30 seier Paulus: «Men hans verk er det at de er i Kristus Jesus som for oss har vorte visdom frå Gud og rettferd og helgning og utløysing.»

Så er du ein frelst syndar, då er det Jesus som har vorte alt for deg, han som elskar deg og gav seg sjølv for deg. Då lever du i Guds kjærleik, som viser seg i det at Kristus døydde til fastsett tio for ugudlege. Den som har funne og lever i Kristi kjærleik, han elskar Jesus og evangeliet om han over alle ting, og blir driven av Kristi kjærleik. Det er ein ganske annan kjærleik enn den «humanistiske kjærleiken», den menneskelege kjærleiken, som me nemnde lenger framme i dette stykket.

«Eg aktar ikkje Guds nåde for inkje, for dersom rettferd er å vinna ved lova, så døydde Kristus utan grunn». Der har du skilje mellom eit religiøst menneske, og ein syndar frelst av nåde, hjarta stiller seg ulikt til nåden ved Jesu død for våre synder.

Amund Lid.

Kvile frå sine gjerningar

I Hebr. 4, 10 står det slik : For den som er komen inn til hans kvila, han hev og fenge kvila frå sine gjerningar, liksom Gud frå sine.

Like frå første vers i dette kapittel til vers 11, er der tale om kvile. Nokre var komne inn til kvile, andre var utanfor, for vantru stengde dei ute. Å koma inn til Guds kvila reknar me vanlegvis med skal skje først etter døden. Men her er det sikkert også tale om ei kvile her i dette livet. Vers tre : «For me som er komne til trua, me gjeng inn til kvila», kan vel tydast slik at der finst ei kvile i Gud for den som er komen til trua — før me går inn til den evige kvile heime hjå Gud.

Det går så mange kvilelause Guds barn ikring, som ennå ikkje har sett at der er kvile i trua på Jesus.

Våre gjerningar gav inga kvile, heller ikkje dei gode gjerningane, for alt var smitta av synda. Men nå er Gud ferdig med alle våre gjerningar, for våre vonde og syndige gjerningar blei krossfest med Jesus, og Adams arv og alle urettferdige gjerningar som fylgjer med den tok Jesus bort med eitt einaste offer. Og våre frelsesgjerningar er også Gud ferdig med, for Jesus sa på krossen : «Det er fullført.»

Liksom Gud nå kviler frå sine gjerningar, både skaparverket og det han gjorde til vår frelse, kan ein som er komen til trua på Jesus kvila i Jesus og det han har gjort i staden for oss.

Men det vil ikkje kjøt og blod. Det strevar framleis for å få noko gjort, med eigne gjerningar til frelse. Og Gud får eit sværa strev med å visa oss og overtyda oss om at me ingen ting kan gjera som held for Gud. Først når du har innsett dette, lyttar du til Guds tale : «Den derimot som ikkje har gjerningar, men trur på han som rettferdigger den uugu-delege, han blir trua hans rekna til rettferd». Her vil Guds Ande så gjerne føre oss til

kvile, ja formanar oss til å koma inn til denne kvila. Skal vi få ei evig kvile heime hjå Gud i Himmelen, så trur eg at me først må koma inn til kvile i Jesu forsoningsverk mens me er her på jorda.

Går det an, spør du, med så mykje uro og angst i hjarta og all synd og sorg og prøvingar som jordelivet møter oss med. Ja, det går an om du lyder Jesu ord : «Kom til meg alle de som strevar og har tungt å bera. Hjå meg skal de få kvila dykk ut.»

Nå har me så lett for å ta feil her, og truat også vårt kjøt eller syndige natur skal få kvile. Men det skjer visst ikkje før det blir lagt i grava. Her vil nok det medfødde hjarta og kjøt vera uroleg, svikefullt og vondt livet ut. Men di ånd og sjel kan finna kvile i evangeliet om Jesus.

I vers åtte står det at Josva ville føra folket inn til denne kvila, men vantru hindra dei frå å koma inn. Slik kan det gå oss med, sjølv om me trur me er frelst og har fått tilgjeving for syndene, så vil vantru og tvil i det daglege ofte ta frå oss mykje av kvile og sjelfred. Skal vi ikkje gå ut på Guds ord og løfter?

Tida sitt jag skaper urolege og nervøse truande. Sjå bort frå tida og verda og bort til Jesus og ordet, du som har fått det evige livet og alle ting som fylgjer med det! Og du vil finna kvile frå alt ditt «kristendomsstrev».

Då kan det brusa og storma i det ytre, du har likevel ein kvilestad der du er trygg. - Trygg for Guds vreide og straff over dine synder. Straffa er Gud ferdig med, for den blei lagt på Jesus i staden for på deg. Her finn mitt hjarta fred, berre der.

I det eg gjorde fanst det ingen fred, ikkje ein gong om eg både vitna og forkynnte Ordet.

Men nå får eg og du som trur på Jesus kvila frå våre gjerningar, og finna kvile i Jesu

gjerningar for oss. Gud ser oss i Kristus som ein ny skapning, alt det gamle er forbi og borte frå Guds auga. Ja, trur me verkeleg det at Gud ikkje lenger ser Adamsarven? Ordet seier så i Rom. 6, 6 : «Vårt gamle menneske vart krossfest *med han*».

Men ofte oppfører me oss som om krossdøden ikkje var sann, som om vi endå levde for Gud i vår gamle drakt. Slike tider er der inga kvile og ingen fred i hjarta. Å for ein kvile me eig i trua på Jesus, trua på at eg lever for Gud som ein ny skapning, lever og er til i den oppstadne og herleggjorde Jesus Kristus, min Herre og Frelsar.

Kom, min ven, og finn kvile i denne kvila ! Det er det Gud har utvalt oss til og kalla oss til.

Josef J. Nilsen.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

har i år hatt sin hovedsommarskule med årsmøte i Sannidal i tida 12. til 16. juli.

Ca. 200 deltagarar frå mange kantar av landet samlast til møter og bibeltimar. Også dette året var Tore Nilsson frå Sverige med som hovedtalar. Han har mykje å bringa gjennom sitt grundige bibelstudium. Av misjonen sine forkynnurar var desse med : Reidar Linkjendal, Amund Lid, Olav Aakhus og Godtfred Nygård.

Synet og trua på Jesu Kristi stedfortredande forsoning er det mest nødvendige budskap å bringa vårt folk i dag. Jesu frelsesverk er fullført for alle og vert forkynt oss i evangeliet til frelse for kvar den som høyrer og trur det, «Høyr så skal sjela dykkar leva.» Desse sanningar var hovedtonen under samværa.

I årsmeldinga var det helsing frå misjonær Andreas Bø, som framleis virkar i Singapore. Meldinga frå styret og arbeidarane gav uttrykk for takksem og glede, for at dei hadde fått vore med å bringa ut evangeliet. Men

ulikt syn i høve til statskyrkja, hadde og ført med seg vanskar i arbeidet.

Årsmeldinga vart godkjent, likeeins rekneskapen for misjonen og bladet «Lov og Evangelium». Rekneskapen viste god balanse. - Bladet sin økonomi er basert på gåver. Det vert sendt gratis til alle som sender inn namn og adresse til misjonen.

Årsmøtet drøfta støtte til ytre misjon i tillegg til vår eigen utsending. Det vart vedteke å sotta Santalmisjonen sin ytremisjon med ei pengegåve.

I styret for N.L.L. er nå desse med : Leif Øygarden, Sannidal, Tore Harestad, Bru, Olav A. Dahl, Stord, Odd Dyrøy, Tørvikbygd og Ragnar Opstad, Nærboe.

Varamenn : Ingebrigrt Sørfonn, Fitjar og Olav Aakhus, Bygland.

På Bakketun Folkehøgskule i Verdal har misjonen hatt ein sommarskule i tida 30. juni til 4. juli. Denne var besøkt av 50-60 vener frå Svefrige, pluss vel 30 norske, som også tok del i programmet.

Neste hovedsommarskule med årsmøte vart lagd til Randaberg i tida 11. til 15. juli 1979.

G. S.

REISERUTER

for forkynnarane i Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon andre halvår 1978

1. *Odd Dyrøy* : Bremnes, Fitjar, Osterneset, Fitjarstranda, Stord, Valen, Steinsdalen, Norheimsund, Øystese, Karmøy.
2. *Amund Lid* : Bygland, Sannidal, Østfold, Randaberg, Nærboe, Tysvær, Lindås, Tørvikbygd.
3. *Reidar Lindkjendal* : Til disp.
4. *Godtfred Nygård* : Namdalen, indre og ytre Ellingsøy, Tysse på Osterøy, Brekke og Yndesdalen i Sogn, Nesflaten, Bråtevit Kvildal og Suldalsosen i Suldal, Foldøy.
5. *Olav Aakhus* : Til disp.

Styret

En kristens liv

Av Rosenius

Troens liv i Kristus

Kol. 3. kap.

«Er I da oppreist med Kristus, da søk det som er der oppe, der Kristus sitter ved Guds høyre hånd! La eders hu stå til det som er der oppe, ikke til det som er på jorden! I er jo død, og eders liv er skjult med Kristus i Gud. Når Kristus, vårt liv, åpenbarer, da skal og I åpenbarer med ham i herlighet» (Kol. 3, 1-4).

Dere er oppstandne med Kristus. Dere er døde, og deres liv er et liv med Kristus i Gud. Kristus er deres liv.

Alt det som ikke flyter av denne kilde, er løgn og hykleri. Mange ser ikke dette, men trøster seg med at de er annerledes enn verden, øver seg så godt de kan i guds frykt og er rolig med det. Men en gang skal det lyde: Se, brudgommen kommer! Og da skal alle synke sammen som ikke har lagt en god grunnvoll. De må høre dette ordet: Bind hans hender og føtter og kast ham i det ytterste mørke. For jeg kjenner ham ikke. Jeg var ikke hans liv. Han hadde ingen olje i sin lampe og ingen bryllupsklær.

— — —

Men hva betyr dette å være oppreist med Kristus? Paulus antyder det i kap. 2, 12: «Oppreist med ham ved troen.» Ved Kristi død og oppstandelse er vi for Guds øyne døde og oppstandne, rettferdige i ham. Som Paulus sier et annet sted: «En er død for alle — vi er alle døde. For ham som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss.» Derfor kan vi si: Er en oppstanden for alle, da er de alle oppstandne — for Gud. Men dette er ikke meningen her. For her tales om den oppstandelse med Kristus som tilegnes oss og skjer i oss.

Paulus har mange steder talt om hvorledes

man er død og igjen blitt levende, korfestet, begravd og oppstanden med Kristus, kort sagt hvorledes Kristus blir vårt liv.

I Gal. 2, 19-20 sier han: «For jeg er ved loven død for loven for å leve for Gud. Jeg er krosfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg, og det liv jeg nå lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket meg og ga seg selv for meg». Det samme står i Rom. 7,1-6.

Disse to steder handler om samvittighetens frigjørelse fra lovtrelldommen, dens opprensning fra vanstroen og egenrettferdigheten til troens liv i og med den blir jeg død fra synden, frigjort fra syndens herredømme forat jeg skal leve for Gud.

Eller for å ta Rom. 6: «Vi som er avdød fra synden, hvorledes skulle vi ennå leve i den? Vi ble altså begravd med ham ved dåpen til døden, forat liksom Kristus ble oppreist fra de døde ved Faderens herlighet, så skal også vi vandre i et nytt levnet, — — fordi vi vet at etter at Kristus er oppstanden fra de døde, dør han ikke mer, døden har ikke mer noen makt over ham, for sin død, den døde han en gang for synden, men sitt liv, det lever han for Gud. Således skal også I akte eder som døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus.»

Alt dette hører med til det å være død med Kristus og oppreist med ham. Vi er etter samvittigheten død fra loven og etter vårt liv død fra synden, så at vi, som Luther sier, «gir den kjære lov avskjed» og sier: «Hattakk for din tjeneste! Du kan ikke gjøre meg noe mer. Jeg har nå lært at det nytter ikke å ville bestå for deg. Men jeg har en annen som har gjort det for meg som du krever. Nå er det forbi med ditt formynderskap.»

Nå er det bare Kristi kjærighet som tvinnger meg til å gjøre det gode. Likeså har den kristne tatt farvel med tjenesten i synden og sier: «Jeg kan ikke mer tjene deg. Faller jeg for dine fristelser, faller jeg liksom i ild eller

vann. Jeg kan ikke ligge i synden. Jeg er nå tapt for tjenesten i synden.»

Hvorledes det går til å dø fra loven ved loven viser Paulus i Rom. 7, 7-13: «Men da budet kom (i samvittigheten), ble synden levende igjen». Jeg kjempet, ble engstelig, arbeidet og ba, men begjæret tiltok bare. Jeg ble forskrekket, kjempet hardere, men syndet igjen. Jeg ble avmekting, kunne ikke kjempe, men synden fulgte fritt. Synden ble stor, og jeg ble fortvilet. Jeg ønsket å kunne kjempe, be, men aktet nå ingenting. «Jeg døde», jeg overga meg, trodde alt var tapt, og tok imot den dom jeg måtte få.

Da jeg nå lå som den sårede, døende mann i sit eget blod, kom den barmhjertige samaritan og helte sin olje og sin vin i sårene, tok meg opp og førte meg til herberget. Jeg hørte evangeliet om Jesu legeme som var gitt til et offer til syndenes forlatelse. Jeg fikk livet midt i døden, himmelen midt i helvete.

Rom. 7, 4: «Derfor, mine brødre, døde også I fra loven ved Kristi legeme, forat I skulle høre en annen til, ham som er oppstanden fra de døde, så vi kan bære frukt for Gud.» Så har vi alt vårt håp i ham, all trøst, alt liv og all salighet, rettferdighet og styrke. Da sannes ordene: Jeg er ved loven død fra loven. Jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke selv, men Kristus lever i meg, og det liv jeg nå lever, lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsker meg og ga sitt liv for meg.

Nå er jeg oppreist med Kristus ved troen. Jeg var død, men jeg lever igjen, og mitt liv er Kristus, bare Kristus. Jeg er nå som en som var død og er kommet til en annen verden. I min forrige verden gjaldt bare mine egne gjerninger til død eller liv. Nå gjelder bare en annens gjerninger.

I mitt forrige liv var Kristus bare et navn eller en ny loværer. Nå er han en stor virkelighet og en Frelser, ja, mitt liv og min sang, min eneste trøst og ros.

I min forrige verden gjaldt bare det jeg så og følte, det jeg tenkte og syntes om. Nå omgås jeg med de ting som ikke sees. I dem har jeg mitt rike og mitt liv. Et ord fra Guds munn gjelder nå mer for meg enn hele den syndige verden.

I mitt forrige liv var verden og de ting som er i den, rikdom, ære og vellyst, mitt høyeste gode. Nå er alt dette som fiender og forfølgere. Jeg har nå min rikdom, ære og glede i Kristus alene.

Det er dette som er å være død og oppstanden med Kristus.

VOKS I AVR HERRE OG FRELSERS JESU KRISTI NADE OG KUNNSKAP (2. Pet. 3, 18)

Nå vil jeg spørre dere, mine venner, om dere virkelig har funnet nåde hos Gud? Da er der vel noen som leser dette som vil svare ja, men de er dog ikke riktig dristige ved dette ja. Årsaken er at de synes: Ja litt lever jo Jesus i meg, litt er dog et Guds barn i meg, men det er ennu kun litt. Litt finnes det jo av den hellige kamp mot synden og djevelen og den hellige lydighet mot Gud, men det er også kun litt. Litt er der av den hellige kjærlighet både til de hellige og de vantro, men det er også kun lite ennu.

Men her skal du huske på, kjære, at Jesus også begynte som et lite barn, som et lite menneske, før han ble stor og ble den fullkomne Jesus. Og det er ingen ulykke, at dette Jesu liv i deg ennu er lite, det må også begynne i det små. Det finnes intet menneske som fødes fullvoksent, og heller intet Jesu-liv som fødes fullvoksent i oss. Ulykken kommer først da, når du slår deg til ro med det som er lite, og mener at det behøver ikke å bli større.

Det er den jammer, tror jeg, som vår tids

hellige liden av for en stor del. Det er liv i dem, om det enn er smått, men så mener de at det kan fortsette å være smått. Sannelig er det en jammer, der som de *hellige ikke vil vokse*. Når et barn ikke vil vokse seg stort, da blir det en dverg. Hvor yndigt et barn er, så lenge det er lite, en dverg er aldri yndig å

se på, han er et vanskapt menneske.

På samme måte er det yndig, venner, å se de små Guds barn i deres livs første barnslige glede. Men det er ikke yndig å se dem forblí å være små, for da blir de åndelige dverge, til vanskapte Guds barn.

Vilhelm Beck

FALL OG FRELSE

*Herre Jesus , me har snåva,
vanda lyset i ditt ord,
men du hever frelse lova
til kvar audmjuk sjel på jord.
Lær oss du vår synd å sanna
ei din store nåde vanda,
med deg stå i storm og strid,
medan det er dag og tid.*

*Vegen er så full av fare,
verda fram i ovmod fer,
vil oss fange i si snare,
klagemål i mot oss ber.
Herre, legg oss til ditt hjerte
driv frå sjela angst og smerte,
leid oss inn på vegen din,
der me fred og fagnad finn.*

*Nya oppatt dine kjære,
når dei vantar makt og mod.
Ver dei med din miskunn nære,
du som er i hjertet god.
La ei verda frå oss taka
vona, som me fekk å smaka.
Lei oss, Herre, ved di hand
til me når det sæle land.*

Johan Låstad.